

החברותא

בס"ד ערשטיק במדבר כ"ז אייר תשנ"ט

החברותא בטאן פנימי לחברים גליון מס 98

פצוצים יקרים

וידבר ד' אל משה לאמר כי תשא את ראש בני לפקודיהם, ונתנו איש כופר נפשו לד' בפקוד אותם ולא יהי בהם נגף בפקוד אותם, יל"ד על כפל והשנות לשון פקידה פעמים הרבה, ואפ"ל ע"ד הרמז דהנה קשה מאוד שיגיע האדם למעלת השלימות, ואין אדם צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, אך זאת העצה היעוצה שידע האדם בנפשו שהוא מלא חסרונות ועונות וחטאים, ויהי לבו נשבר בקרבו, ויבקש מהשי"ת שיאיר עיניו בתורתו הקדושה להורות לו דרך האמת, וכתוב אשכנן את דכא, והשי"ת ירחם עליו להצילו מעבותות היצר ויזכרו לשמור ולעשות ולקיים התוה"ק ומצותי באהבה, וז"פ כי תשא את ראש בני לפקודיהם מלשון חסרון ע"ד אומרו ולא נפקד ממנו איש, ר"ל שח"ו ימצאו בני מלאי חסרונות, העצה לזה ונתנו איש כופר נפשו לד' בפקוד אותם, שיגלה נפשו לד' ויודה על חסרונותיו, ויבקש רחמים שיעזרהו השי"ת להגיע אל האמת, עי"ז ולא יהי בהם נגף בפקוד אותם, שלא יהי סיבת החסרון לנגף ועונש ר"ל, אדרבה זה יביאהו לתכלית האמיתית ויזכה לעבוד השי"ת בשלימות.

(דברי יואל פר' כי תשא)

והחכמה מ"אין תמצא (איוב כח) והנה שהחכמה לא נבראה מאין ואפס, אבל היא נמצאת ונמשכת מ"אין" שהוא מקור העליון הנסתר. והוא דבר איוב שגלה לנו האין הזה. והחכמה מאין תמצא, והוא דרך הודעה לא דרך שאלה...

(רבנו בחי פר' וארא)

כל הבריות שנבראו מן השמים, נפשם וגופם מן השמים, וכל הבריות שנבראו מן הארץ, נפשם וגופם מן הארץ. חוץ מן האדם הזה שנפשו מן השמים וגופו מן הארץ. לפיכך למד אדם תורה ועשה רצון אביו שבשמים הרי הוא כבריות של מעלה שנאמר אני אמרתי אלקים אתם ובני עליון כולכם (תהלים פב) לא עשה תורה ולא רצון אביו שבשמים הרי הוא כבריות של מטה.

(ספרי פר' האוינו)

אמרו חז"ל (סנהדרין קב) אמר רב נחמן אחאב שקול היה וכו' מתקיף לה רב יוסף מאן דכתיב ביה (מלכים כא) רק לא היה כאחאב אשר התמכר לעשות הרע בעיני ה' וגו' ואת אמרת שקול היה? אלא אחאב וותרן בממונו היה ומתוך שההנהגה ת"ח מנכסיו כפרו לו מחצה. מסביר המהרש"א: וענין שכיפרו לו מחצה במצוה זו כי המהנהגה ת"ח כאלו דבק בשכינה - וזה שאמרו שכיפרו לו מחצה הגם שהיה רשע ודבק בע"ז, הרי ממה שהיה מהנהגה ת"ח היה גם דבק בשכינה...

(איילת אהבים)

האמונה כה' ובתורתו היא המביאה את האדם אל ההצלחה הנצחית ואל הדבקות הנפש בדבר הרוחני וכו'. כמו שנמצא לבעלי תורה שנדבק שכלם בשם דבוק חזק עד שיגיע מהדבקותם לשנות טבע המציאות לעשות חפצם ורצונם ויחדשו בעולם אותות ומופתים יותר כנגד המציאות...

(ספר העקרים מ"א פכ"א)

וצויתני את ברכתי לכם (פר' בהר) ע"פ מה שאמרו חז"ל יש כח ביד חכמים על כל מעשה לפעול בהם כחפצם לעת המצטרך ולשדד הטבע... וזה שאמר וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע וכו' בדרך הטבע, על זה אמר הלא וצויתני את ברכתי לכם, כלומר הלא נתתי את ברכתי בידכם שתהי' רשות בידכם לשדד הטבע, ועשת את התבואה לשלש השנים...

(דברי אנדה להגר"ה שפייר)

סעודה ג' פ' חוקת תשנ"ב

בירושתי הידים ידי עשיו ועל חרבך תחיה. שאל ר' גדליה מדוע במצוה כתוב דעבירה מכבה מצוה. ולהיפך כתוב דאין מצוה מכבה עבירה, ענה ואמר הרב שליט"א דהנה למעשה כשאנו חיים באמונה תמימה הרי יוצא שכל המצוות שאדם מקיים זה הרבש"ע עשה אותם וא"כ מה טענה יש לאדם אם עשה עבירות הרי גם זה רבש"ע עושה ואין על האדם כלום.

אך הנפקמ"נ היא שהמצוות האמיתיות שהם נקראים ונחשבים למצוות, זה כשהאדם קיימם בלי שום אינטרס ובלי שום פניה, לכן אין לאדם שום הרגשה וטעם בעשיית מצוות כאלו, ואם עשאו הרי זה ממש הרבש"ע שעשאו, ואולם עבירה אף שהרבש"ע הוא זה שעושה את העבירה מ"מ האדם יונק משם הנאה. והנאה זו, זו היא שנאמר עליה עבירה מכבה מצוה. דהיינו ההנאה הזאת שהאדם נוטל מהעבירה מכבה את המצוות שהאדם עושה בההכרה שהרבש"ע עושה אותם, כי כאן הוא נוטל הנאה מעבירה אף שהרבש"ע עושה העבירה, ובמצוה אין לו הנאה כלל כיון שהרבש"ע עושה המצוה, ולכן הנאה זו מכבה המצוה שהרבש"ע עושה.

שאל הרב שליט"א הרי התורה אינה מספרת דברי ליצנות, וא"כ קשה למה מביאה התורה את דברי אדום שאמרו לכלל ישראל אתם רוצים לעבור דרך גבולינו לא ניתן לכם פן ב"חרב" אצא לקראתך, ופי' חז"ל דאני יש לי הברכה של על "חרבך" תחיה, ואף שאתם יש לכם הברכה של "הקול קול יעקב" מ"מ אני הידים ידי עשיו. וקשה מה דיבר אדום, הרי ידוע שיצחק אע"ה בידך שאם הקול קול יעקב אין הידים ידי עשיו. ורק אם רפו ידיהם מדברי תורה הידים ידי עשיו, וא"כ מה מביאה התורה דברי הליצנות של אדום.

פתח ואמר דרש"י הק' עמד על קושיה זו ותירצה באופן זה, דרש"י שינה תיבה אחת מדברי המדרש ובוה נתיישבה הקושיא,

דרש"י כותב שאדום אמר לישראל, אתם "מתגאים" בקול שהורישכם אביכם ואמרתם ונצעק אל ה' וישמע את קולינו, ואני אצא עליכם במה שהורישני אבי ועל חרבך תחיה. דהיינו לא שאתם אומרים שיש לכם הברכה של הקול קול יעקב, אלא רש"י כתב אתם "מתגאים!", וזה מה שאדום השיב לישראל, בגלל שאתם מתגאים בזה הרי אין כאן כלל הקול קול יעקב וממילא עתה הוא זמן שליטתי ואני יכול לצאת

ליל שב"ק פר' בא תשנ"ב

שהוא היה בפשטות בלי שום אינטרס לכן זכה להיות משופטי ישראל.

והמשיך בדבריו, שצריך לקיים המצוות בפשטות, דהיינו לא לקחת שום רגש מזה, ולישאר תמיד במצב האמיתי של האדם, שהוא אינו רוצה כלל לקיים המצוות. רק בגלל הסיבות והמכות שהוא מקבל לכן עשה המצוה.

ואמנם כל התפילות שאנו מתפללים בצורה שאנו מתפללים לא עוזרים ואעפ"כ צריך להתפלל כי הרבש"ע רוצה שנתפלל אליו. ואולם אין אנו מתפללים מעומק הלב אלא מתוך הייאוש והמסכנות ולא מתוך האמת האמיתית באמונה בו יתברך.

ומה שבמצרים שזעקו נגאלו, זה בגלל שידעו ש"פקד פקדתי", ולכן היה תפילה באמת מעומק נשמתם ולכך פעלה תפילתם. ואולם תפילתינו היא רק כי הוא רוצה כך שנתפלל אליו, אולי פעם אחת נזכה לתפילה אמיתית.

פתח הרב ואמר, כתיב בגמ' ג' קלי עולם היו ששפטו את ישראל, יפתח גדעון ושמשון, ומה היה זכות גדעון שדיבר חוצפא כלפי שמי', שאמר אם אבותינו היו צדיקים למה אתה מענה את דורינו אע"פ שאנו רשעים מ"מ זכות אבותינו צריכה להגן עלינו, ואם אבותינו גם היו רשעים, א"כ כמו שלאבותינו לא הריעות למה אתה מריע עלינו. ובזכות זה, אמר הרבש"ע אתה לימדת זכות על בני. לך בכוחך זה והושעת את ישראל. וכן איתא שהיה לו ג"כ כיבוד אב. שאביו היה טוחן חיטים. ואמר לאביו שיעזוב עבודתו והוא יעבוד בשבילו. והסביר ואמר דבזכות שהיה גדעון מקלי עולם ולא ידע ללמוד, ולכן דיבורין היו דיבורים אמיתיים בלי שום כוונות, ולכן זכה שהרבש"ע שמע דיבוריו וזה הועיל לכלל ישראל, ולכן היה הוא המושיע והשופט.

אם היה איזה יודע ספר היה מיד חושב את לעצמו איזה נקודה עצמית - אינטרס פנימי - ואז שום דבר לא היה יוצא מזה. ולכן בגלל

בטומאה קליפות ופריצות. ועוד ישנם יהודים שמתפללים ואומרים ק"ש ומניחים תפילין. זה יותר גדול מאז, אף שהמצוות נראים כמו שנראים מ"מ זה חידוש גדול מאד שיש זה עוד כאן.

דרש ואמר דדורינו הוא דור יותר גדול מדורו דרשב"י. דהיינו דאף דאיתא דלא יהיה דור גדול כדורו של רשב"י, מ"מ זה רק בגלל שהיה אז גדולי הדור בתורה ויראה וקדושה, אבל עתה בדורינו זה דהוא מלא

בליל וביום שבועות (תשמ"ז) דיבר הרא"ש שליט"א וחזר על מה שאמר מקודם כי האדם הוא מלא נקבוביות בעורו ממש מליונים נקבים דקים שעין האדם לא מרגישה זאת, וכל נקב מלא פגם ואפיקורסות, כמו שאמר דוד המלך ע"ה "אין מתום בבשרי מפני זעמך ואין שלום בעצמי מפני חטאתי" וממשיך "כי עוונותי עברו ראשי כמשא כבד יכבדו ממני" (תהילים ל"ח). זאת אומרת כי האדם הוא מלא מכף רגל ועד ראש פגמים ועונות עד אין מספר. ושאלתי אותו: אם כן אין יכול פה טמא כזה שהוא מלא עוונות להביע תפילה בפני הבורא יתברך? אמר לי אדרבה אין לך תענוג לפני השי"ת כזה שהאדם מכיר בערכי האפסי ואם בכל זאת הוא מתפלל, הרי זה האדם מוכח כי לפי כשלונותיו אינו יכול להוציא אף הגה מפיו ורק השי"ת נותן לו את הדיבורים, וזה גלוי שכינה אצל האדם וכשמתבונן בזה יכול לומר "מבשרי אחזה אלוך" (איוב י"ט) היינו מזה "שאין מתום בבשרי" אני רואה את יוצרי שהוא תומך בי על כל צעד ושעל וכשמגיע האדם להשגה זו הוא מלא תהילה ליוצרו ועל כל נשימה ונשימה תהלל י-ה.

תיארו בפני הרא"ש אחד ת"ח שהוא מתמיד גדול ומחדש חידושי תורה, אמר הרא"ש אבל מה יש להקב"ה מכל זה? כי צריך להרגיש שאין התורה שלו מאומה, התערב אחד מהמסובים שאינו רגיל כל כך אצל הרא"ש, ואמר לו הרי אמרו חז"ל (פרק א' דע"ז) הלומד תורה הרבה נקראת התורה שלו "ובתורתו יהגה יומם ולילה" אמר לו הרא"ש: וויפיל דארף זיך דער מענטש צורייסן אויף שטיקער און וויסן אז די תורה איז נישט זיינע, און דאן הייסט עס טאקע זיינע ווייל ער שפירט אז עד איז בלויז א צנור (דורכגאנג). דאן האט דער מענטש א שייכות צו די תורה און עד איז גורם נחת רוח צום בורא. (בתרגום חופשי) האדם צריך להחתך לחתיכות עד שידע באמת שהתורה לא שייכת לו ורק אז התורה היא באמת שלו כי אז הוא מרגיש שהוא רק צינור (מעבר) ואז יש לאדם שייכות לתורה ועי"ז הוא גורם נחת רוח לבורא.)

שהשמחה במעונם

הר"ר משה קורן ומשפ' להולדת הבן
הר"ר משולם מורגנשטרן ומשפ' להולדת הנכד
משפ' קורנדרקסלר להולדת הנכד
הר"ר מרדכי סגל ומשפ' להכנס הבן בעול המצוות
הר"ר גדלי' סגל ומשפ' להכנס הנכד בעול המצוות
הר"ר ישעי' גליק ומשפ' להכנס הנכד בעול המצוות

כוס תנחומים

להר"ר גדלי' סגל שליט"א על פטירת אחותו ע"ה
למשפ' פלדמן על פטירת האמא, הרעי' מרת חני' צירל בת ר' זליג ע"ה